

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
(шифр та назва галузі)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Сумського НАУ
«22» 04 2019 року
протокол № 11 від «22» 04 2019р.

**Голова Вченої ради,
Ректор СНАУ
академік НААН України**
 В.І. Ладика

Освітньо - професійна програма
введена в вдію
«01» 09 2019 року
каз 1176-к від 29.05.2019р.

**Ректор СНАУ
академік НААН України**
 В.І. Ладика

Суми 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми зі спеціальності
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)

Проектна група у складі:	
Голова проектної групи:	
доктор ветеринарних наук, професор кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 _____ А.В. Березовський
Члени проектної групи:	
кандидат ветеринарних наук, доцент, декан факультету ветеринарної медицини	 _____ О.Л. Нечипоренко
доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 _____ Т.І. Фотіна
доктор ветеринарних наук, професор кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 _____ О.І. Касяненко
доктор ветеринарних наук, професор кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва	 _____ Р.В. Петров
Погоджено:	
Завідувач навчального відділу	 _____ Н.В. Колодненко
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, кандидат економічних наук, професор	 _____ В.М. Жмайлов

Розробники освітньо-професійної програми:

Петров Роман Вікторович - доктор ветеринарних наук, доцент кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

Нечипоренко Олександр Леонідович - кандидат ветеринарних наук, доцент, декан факультету ветеринарної медицини;

Березовський Андрій Володимирович - доктор ветеринарних наук, професор кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва;

Фотіна Тетяна Іванівна - доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва;

Касяненко Оксана Іванівна - доктор ветеринарних наук, професор кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Молодший лікар з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 листопада 2015 року № 1151
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FG-ENEA – другий цикл, EGF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми до 1 липня 2020 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.snau.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
<p>Здатність розв'язувати завдання і проблеми у галузі ветеринарії з гігієни, санітарії і експертизи та у процесі навчання, що здійснення контролю санітарних заходів та дотримання гігієнічних вимог на етапах виробництва, переробки, транспортування, приймання, зберігання й реалізації (обігу) харчових продуктів тваринного та рослинного походження, а також здійснення контролю за показниками їх безпечності та якості.</p>	

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	21 Ветеринарна медицина. 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Підготовка проводиться за денною формою навчання і складається із циклів підготовки (цикл соціально-гуманітарної підготовки, цикл фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, цикл професійної та практичної підготовки) та атестації.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма на основі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Вища спеціальна освіта в галузі ветеринарної медицини. Бакалавр повинен володіти професійними знаннями, іноземною мовою, сучасною методологією та методами досліджень з оцінки якості та безпечності харчових продуктів на всіх етапах їх обігу.
Особливості програми	Програма реалізується у невеликій групі студентів. Вона передбачає диференційований підхід до здобувачів. Програма передбачає 240 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 60 кредити ЄКТС – за усіма циклами навчальних дисциплін - за вибором студента. Особливістю складової освітньої програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза є те, що здобувачі зможуть проходити виробничу практику в умовах спеціалізованих підприємств та виконувати навчальну практику з дисциплін професійної підготовки.

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Основними місцями роботи фахівців з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи є Міністерства і відомства України, структурні підрозділи органів державної влади, управління Держпродспоживслужби та її територіальні органи; регіональна служба ветеринарного контролю на державному кордоні України та транспорті; Збройні сили України, Національна гвардія України, Національна поліція України (підсобні господарства, розплідники тварин); науково-дослідні установи, випробувальні центри; навчальні заклади I-IV рівнів акредитації тощо; науково-дослідні установи судових експертиз України; установи Держстандартметрології; вітчизняні та іноземні фірми і представництва, комерційні структури, які працюють у сфері ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи; установи системи державної та приватної ветеринарної медицини, які здійснюють державний і внутрішній (власний контроль) гігієнічних вимог в
--	---

	<p>умовах ферм (тваринницьких потужностей) під час виробництва, переробки, транспортування, зберігання та реалізації харчових продуктів і кормів; застосовують ризик-орієнтований підхід на всіх етапах виробництва, переробки, транспортування, приймання, зберігання й реалізації харчових продуктів тваринного та рослинного походження, кормів, кормових добавок, преміксів (потужності з виробництва м'яса і м'ясопродуктів, молока і молокопродуктів, риби і рибопродуктів, бойні, забійно-санітарні пункти, птахокомбінати, птахобойні, рибодобувні судна, цехи з виготовлення напівфабрикатів, холодильники, холодокомбінати, потужності з виробництва кормів тощо); підприємства з виробництва ветеринарних препаратів, субстанцій, підприємства з виробництва та зберігання готових кормів, кормових добавок та преміксів для тварин; утилізаційні ветеринарно-санітарні заводи; штамів мікроорганізмів, репродуктивного та патологічного матеріалу, фармакологічних та біологічних препаратів, засобів ветеринарної медицини, засобів догляду за тваринами та побічних продуктів, запобігання забрудненню довкілля через об'єкти санітарних заходів, дотримання вимог санітарного законодавства, виконання фітосанітарних заходів, обігу пестицидів та агрохімікатів, використання біологічних контрольних організмів, а також державний контроль на агропродовольчих ринках, торговельних мережах (магазини, супермаркети, продовольчі склади, оптові бази), в зонах промислу тварин (мисливські господарства), а також на шкіряно-хутрових заводах; віваріях; у центрах утримання безпритульних домашніх і диких тварин; зоопарках, заповідниках, заказниках тощо.</p> <p>Молодший лікар ветеринарної медицини з гігієни та санітарії має можливість працювати на потужностях, в організаціях та установах різної форми власності згідно Національного класифікатора України (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO:2008):</p> <p>Молодший лікар ветеринарної медицини з безпеки та якості сільськогосподарських і харчових продуктів (код КП 2223.2);</p> <p>Молодший лікар ветеринарної медицини з безпеки та якості сільськогосподарських і харчових продуктів (2223.2);</p> <p>Молодший лікар ветеринарної медицини м'ясопереробних підприємств (код КП 2223.2).</p>
Подальше навчання	<p>Після закінчення навчання за освітньою програмою спеціальності «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» фахівець також може вступати на навчання на програму для здобуття ступеню магістра. У подальшому фахівці можуть пройти перепідготовку та набути іншу спеціальність у галузі ветеринарної медицини і виконувати відповідну професійну роботу.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання та навчання за програмою базується на принципах студентоцентризму, зокрема передбачає можливість для</p>

	<p>студентів обирати навчальні дисципліни з числа вибіркових дисциплін ОП, впливати на програму через опитування та анкетування.</p> <p>Методами навчання є: навчання через практику (practice by doing), самонавчання, цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, індивідуальних занять, роботи в малих групах, проходження практики, консультацій з викладачами, самостійної роботи студентів.</p>
Оцінювання	<p>Звіти про проходження практики, тестування, підготовка презентацій, письмові та усні екзамени.</p> <p>Атестація – підготовка та здача іспитів з заразної та незаразної патології.</p>
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати задачі і проблеми у сфері ветеринарної гігієни, санітарії та ветеринарно-санітарного інспектування харчових продуктів і кормів при здійсненні професійної діяльності.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність. 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії. 4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою. 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 6. Здатність проведення досліджень на належному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 7. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей). 8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами. 9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 10. Прагнення до збереження довкілля.
6. Компетентності спеціальності	
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність використовувати знання в сфері діяльності молодшого лікаря ветеринарної медицини з гігієни, санітарії і експертизи. 2. Здатність використовувати знання з морфології, фізіології, біохімії, патфізіології, мікробіології, вірусології, епізоотології, внутрішніх хвороб тварин, паразитології, фармакології, токсикології, радіобіології, екології, годівлі, утримання та експлуатації тварин для організації передзабійної підготовки і забою тварин, післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою. 3. Здатність використовувати знання з годівлі та гігієни тварин, проводити ветеринарно-санітарне оцінювання систем і

	<p>способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів.</p> <p>4. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності молодшого лікаря, що передбачає застосування певних знань та методів досліджень.</p> <p>5. Здатність використовувати знання щодо профілактики та лікування хвороб заразної і незаразної етіології для належного санітарного нагляду та контролю на підконтрольних об'єктах.</p> <p>6. Здатність проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх безпечності та якості відповідно до нормативних документів.</p> <p>7. Здатність досліджувати сировину тваринного і рослинного походження, харчові продукти і корми за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх якості та безпечності.</p> <p>8. Здатність використовувати знання щодо основ організації ветеринарної справи, розуміти аспекти планування виробничо-фінансової діяльності підприємств та підконтрольних потужностей за ринкових відносин.</p> <p>9. Здатність забезпечувати планування та проведення стандартного прикордонного і розширеного ветеринарно-санітарного державного нагляду і контролю за підконтрольними вантажами на транспорті та державному кордоні.</p> <p>10. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної КТУ в процесі виробництва продукції.</p> <p>11. Здатність забезпечувати контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.</p> <p>12. Розуміння основних понять біобезпеки та біоетики; морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів; етичних проблем сучасної біотехнології; біоетичні аспекти виробництва лікарських препаратів.</p>
--	---

7 - Програмні результати навчання

<p>1. Розуміти основні аспекти фахової діяльності та застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи; здійснювати оброблення і систематизацію отриманих результатів, оформлювати їх у вигляді звітів.</p> <p>2. Застосовувати знання з морфології, фізіології, біохімії, патфізіології, мікробіології, вірусології, епізоотології, внутрішніх хвороб тварин, паразитології, фармакології, токсикології, радіобіології, екології, годівлі, утримання та експлуатації тварин для організації передзабійної підготовки і забою тварин, післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою.</p> <p>3. Розуміти основи годівлі та гігієни тварин, проводити ветеринарно-санітарне</p>

оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів.

4. Вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності, що передбачає застосування певних знань та методів досліджень.

5. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

6. Проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх безпечності та якості відповідно до нормативних документів.

7. Досліджувати сировину тваринного і рослинного походження, харчові продукти і корми за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх якості та безпечності.

8. Володіти знаннями та практичними навичками щодо основ організації ветеринарної справи, розуміти аспекти планування виробничо-фінансової діяльності підприємств та підконтрольних потужностей за ринкових відносин.

9. Ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів за органолептичними, фізико-хімічними, біологічними, мікробіологічними показниками.

10. Здійснювати моніторинг забруднювачів у харчових продуктах під час виробництва, переробки, зберігання та реалізації сировини тваринного походження та володіти аспектами системи менеджменту безпечності харчових продуктів, заснованих на принципах НАССР.

11. Проводити державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на потужностях з виробництва, переробки, обігу сировини та харчових продуктів, на агропродовольчих ринках, зокрема кормів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини згідно з чинними нормативно-правовими актами.

12. Проводити контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.

13. Здійснювати судово-ветеринарну експертизу у випадках, передбачених чинним законодавством та гарантувати достовірність її результатів.

14. Володіти основними поняттями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм і правил використання біологічних агентів і захисту населення від небезпек.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками Сумського НАУ, забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. 93,10 % науково-педагогічних працівників задіяних до викладання професійно-орієнтованих дисциплін мають наукові ступені та вчені звання.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, лабораторіями відповідає потребі. Використання сучасних прикладних програм: програмний комплекс.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання фонду наукових бібліотек ВНЗ м. Суми, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Інтернет ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників СНАУ
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина), Університетом природничих наук у Вроцлаві (Польща), Колледжом Університету Рітл (Великобританія), Університетом м. Терамо (Італія), Природничий університет в Варшаві (Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестри								Форма підсумк. контролю
			1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	16
I Обов'язкові компоненти спеціальності											
1.1. Навчальні дисципліни загальної підготовки											
<i>а) цикл соціально-гуманітарної підготовки</i>											
СГ 06	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5			x	x	x				залік/іспит
СГ 02	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	x	x							залік/іспит
СГ 04	Філософія	3		x							залік
СГ 03	Історія України та української культури	4	x								іспит
СГ 05	Інформатика у ветеринарній медицині	3	x								залік
ПП 20	БЖД та основи охорони праці	3			x						залік
Всього за цикл		23									
<i>б) цикл фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</i>											
ПН 01	Анатомія свійських тварин	8	x	x	x						залік/іспит
ПН 02	Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії	4			x						залік
ПН 02.03	Цитологія, гістологія, ембріологія	6		x	x						залік/іспит
ПН 04	Біонеорганічна хімія	4	x								залік
МПН 02.09	Органічна хімія	3		x							залік
ПН 07	Фізіологія тварин	6			x	x					залік/іспит
Всього за цикл		31									
Всього компонент загальної підготовки		54									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. Навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки											
ППП 03.01	Основи біобезпеки, біоетики та ветеринарної екології	4	x								іспит
ППП 01	Ветеринарна санітарія та гігієна	3			x						залік
ППП 02	Ветеринарна мікробіологія та імунологія	6			x	x					залік/іспит
ППП 03	Ветеринарна вірусологія	4				x	x				залік/іспит
ППП 05	Патологічна фізіологія	4				x	x				залік/іспит
ППП 02	Акушерство та гінекологія	6					x	x			залік/іспит
ППП 03.32	Ветеринарно-санітарна експертиза	4							x	x	залік/іспит
ППП 03.09	Епізоотологія та інфекційні хвороби	7						x	x	x	залік/залік/іспит
ППП 09	Загальна та спеціальна хірургія	3						x	x		залік/іспит
ППП 10	Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії та анестезіології	6				x	x				залік/іспит
ППП 05	Паразитологія та інвазійні хвороби	6						x	x		залік/іспит
ППП 46	Патологічна анатомія	5						x	x		залік/іспит
ППП 13	Внутрішні хвороби тварин	8							x	x	залік/іспит
ППП 03.15	Ветеринарна фармакологія	6				x	x				залік/іспит
ППП 13	Клінічна діагностика хвороб тварин	6				x	x				залік/іспит
ППП 17	Організація і економіка ветеринарної справи	4							x		іспит
ППП 03.20	Ветеринарна токсикологія	4				x					залік
ППП 19	Латинська мова	3	x								залік
ППП 23	Ветеринарна радіобіологічно гігієнічна експертиза	3								x	залік
ППП 14	Професійна етика	3	x								залік
ППП 64	Розтин і патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин	5								x	залік
ППП 03.42	Якість і безпека продукції тваринництва	7							x	x	залік/іспит
ППП 15	Генетика у ветеринарній медицині	3	x								залік
Всього компонент професійної та практичної підготовки:		110									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми											
2.1. Навчальні дисципліни загальної підготовки											
<i>а) цикл соціально-гуманітарної підготовки</i>											
ГСЕ 01.12	Аналіз господарської діяльності / комерційна діяльність у галузі ветеринарної медицини	3	x								залік
СГ.09	Сучасні технології у кормо виробництві / агротехнології створення кормових угідь	3		x							залік
ПН 02.13	Основи розведення та годівлі тварин /технологічні основи вирощування сільськогосподарських тварин	3					x				залік
Всього за цикл		9									
<i>б) цикл фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</i>											
ПП 03.04	Основи вет. сан вірусології / лабораторна справа у ветеринарній медицині	3						x			залік
ПП.03	Зоологія / біологія	3		x							залік
Всього за цикл		6									
Всього компонент загальної підготовки		15									
2. Навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки											
ПП 03.07	Хвороби репродуктивних органів тварин / практичне акушерство	4						x			залік
ПП 04	Біотехнологія ветеринарних імунних препаратів / діагностика інфекційних хвороб тварин	3				x					залік
ПН 15	Ветеринарна клінічна біохімія / біохімічні дослідження у тваринництві	3			x						залік
ПП 03.14	Клінічна фармакологія / ветеринарна фармація	5							x	x	залік/іспит
ПП 09	Загальна та спеціальна хірургія / хірургічні хвороби продуктивних тварин	3						x	x		залік/іспит
ПП 38	Інвазійні хвороби продуктивних тварин / інвазійні хвороби	3						x			залік

	коней											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ПП 03.09	Інфекційні хвороби продуктивних тварин / інфекційні хвороби свиней	5							x	x	залік/залік	
ПП 03.08	Ветеринарно-санітарна експертиза якості продуктів тваринництва / ветеринарно-санітарна експертиза якості продуктів птахівництва	4							x	x	залік/іспит	
ПП 03.13	Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин / ветеринарна криміналістика	4							x		іспит	
ПП 03.37	Хвороби птахів / Хвороби ембріонів птахів	3								x	залік	
ПП 24	Хвороби дрібних тварин / Хвороби собак та котів	4								x	залік	
ПН 02.02	Діагностика і терапія внутрішніх хвороб тварин / Хвороби бджіл	4								x	залік	
Всього за циклом		45										
Всього за вільним вибором студента		60										
Державна атестація		2										
Навчальні практики		9										
Виробничі практики		7										
Всього:		18										
Всього за планом		240										

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

Студенти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу".

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація складається з двох етапів.

Перший етап проводиться у формі незалежного дистанційного діагностування рівня знань випускників. Його результати визначаються як «склав», «не склав».

Другий етап проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту із ветеринарної гігієни і санітарії або експертизи.

Атестації здобувачів вищої освіти завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр – молодший лікар з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.2. Структурно-логічна схема підготовки бакалаврів

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)		Українська мова (за професійним спрямуванням)	
Історія України та української культури	Філософія	Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії	Клінічна діагностика хвороб тварин
Анатомія свійських тварин			Ветеринарна фармакологія
Інформатика у ветеринарній медицині	Основи біобезпеки, біоетики та ветеринарної екології	Фізіологія тварин	
Біонеорганічна хімія	Органічна хімія	Ветеринарна санітарія та гігієна	Ветеринарна вірусологія
Латинська мова	Зоологія	Ветеринарна мікробіологія та імунологія	
Професійна етика	Цитологія, гістологія, ембріологія		Патологічна фізіологія
Генетика у ветеринарній медицині	Сучасні технології у кормо виробництві	Аналіз господарської діяльності	Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії
		БЖД та основи охорони праці	Ветеринарна токсикологія
		Ветеринарна клінічна біохімія	Біотехнологія ветеринарних імунних препаратів
	Навчальна практика		Навчальна практика

5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Українська мова (за професійним спрямуванням)	Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин		
Ветеринарна вірусологія	Внутрішні хвороби тварин		
Патологічна фізіологія	Загальна та спеціальна хірургія		Хвороби птахів / Хвороби ембріонів птахів
Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії		Ветеринарно-санітарна експертиза	
Патологічна анатомія		Організація і економіка ветеринарної справи	Хвороби дрібних тварин / Хвороби собак та котів
Акушерство та гінекологія		Діагностика і терапія внутрішніх хвороб тварин / Хвороби бджіл	Хвороби диких та екзотичних тварин / Хвороби хутрових звірів
Клінічна діагностика хвороб тварин	Паразитологія та інвазійні хвороби		Розтин і патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин
Ветеринарна фармакологія	Основи вет.сан вірусології	Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин	Ветеринарно-радіобіологічна експертиза
	Хвороби репродуктивних органів тварин	Якість і безпека продукції тваринництва	
Інвазійні хвороби продуктивних тварин		Клінічна фармакологія	
		Ветеринарно-санітарна експертиза якості продуктів тваринництва	

		Навчальна практика				Виробнича практика
--	--	--------------------	--	--	--	--------------------

Перелік нормативних документів

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII
3. Закон України «Про ветеринарну медицину» // ВВР. – 2007. – №5-6, – ст. 53; 2008. – № 76, ст. 22; зміни 2008, 2012, 2014 рр.
4. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII.
5. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» // ВВР. – від 22.07.2014. – № 1602-VII.
6. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
7. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
8. Наказ МОН України від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».
9. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. – Київ : Вид-во «Соціформ», 2010.
11. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
12. Наказ Міністерства освіти України № 600 від 01.06.2016 р. «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
13. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 30 с.
14. ДСТУ ISO 22005:2009 Простежуваність у кормових та харчових ланцюгах. Загальні принципи та основні вимоги щодо розроблення та запровадження системи (ISO 22005:2007, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – 6 с.
15. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 28.01.2002 р. № 178/2002, що встановлює загальні принципи і вимоги законодавства щодо харчових продуктів, створює Європейський Орган з безпеки харчових продуктів і що встановлює процедури у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів.

16. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 882/2004 «Про офіційні заходи контролю, які застосовуються для забезпечення підтвердження відповідності з кормовим та харчовим законодавством, правилами здоров'я та захисту тварин».
17. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 852/2004 «Про гігієну харчових продуктів».
18. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 854/2004, що встановлює особливі правила організації офіційного контролю за продуктами тваринного походження, що призначені для споживання людиною.

Інформаційні джерела

1. Національний глосарій 2014-
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
2. НПК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_U_A_2015.pdf.
6. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>).
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОП компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.		Ум1	К2	АВ3
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність.	Зн1	Ум1		АВ1
ЗК3. Знання та	Зн2	Ум1	К1К2	АВ2, АВ3

розуміння предметної галузі та професії.				
ЗК4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.	Зн1	Ум1	К1	
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		Ум1	К2	АВ3
ЗК6. Здатність проведення досліджень на належному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Зн2	Ум1	К1	АВ3
ЗК7. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).	Зн2	Ум1	К2	АВ1
ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.	Зн1		К2	АВ1
ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.		Ум1	К2	АВ1
ЗК10. Прагнення	Зн2			АВ2

до збереження довкілля.				
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Здатність використовувати знання в сфері діяльності молодшого лікаря ветеринарної медицини з гігієни, санітарії і експертизи.	Зн2	Ум1	К1	АВ3
СК2. Здатність використовувати знання з морфології, фізіології, біохімії, патфізіології, мікробіології, вірусології, епізоотології, внутрішніх хвороб тварин, паразитології, фармакології, токсикології, радіобіології, екології, годівлі, утримання та експлуатації тварин для організації передзабійної підготовки і забою тварин, післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою.	Зн1	Ум1		АВ3
СК3. Здатність використовувати знання з годівлі та гігієни тварин, проводити ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації	Зн1	Ум1		АВ1, АВ3

тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів.				
СК4. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності молодшого лікаря, що передбачає застосування певних знань та методів досліджень.	Зн1, Зн2	Ум1	К1	
СК5. Здатність використовувати знання щодо профілактики та лікування хвороб заразної і незаразної етіології для належного санітарного нагляду та контролю на підконтрольних об'єктах.	Зн1, Зн2	Ум1	К2	АВ1
СК6. Здатність проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх безпечності та якості відповідно до нормативних документів.	Зн1	Ум1		АВ1
СК7. Здатність досліджувати	Зн1	Ум1	К1	

сировину тваринного і рослинного походження, харчові продукти і корми за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх якості та безпечності.				
СК8. Здатність використовувати знання щодо основ організації ветеринарної справи, розуміти аспекти планування виробничо-фінансової діяльності підприємств та підконтрольних потужностей за ринкових відносин.	Зн1, Зн2		К1	АВ2
СК9. Здатність забезпечувати планування та проведення стандартного прикордонного і розширеного ветеринарно-санітарного державного нагляду і контролю за підконтрольними вантажами на транспорті та державному кордоні.	Зн1	Ум1	К2	
СК10. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів,	Зн1, Зн2		К1	АВ2

<p>кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної КТУ в процесі виробництва продукції.</p>				
<p>СК11.Здатність забезпечувати контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.</p>	Зн1	Ум1		АВ1
<p>СК12. Розуміння основних понять біобезпеки та біоетики; морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів; етичних проблем сучасної біотехнології; біоетичні аспекти виробництва лікарських препаратів.</p>	Зн1, Зн2		К2	АВ1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених ОП програмних результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																						
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності											
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12
ПР01. Розуміти основні аспекти фахової діяльності та застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи; здійснювати оброблення і систематизацію отриманих результатів, оформлювати їх у вигляді звітів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР02. Застосовувати знання з морфології, фізіології, біохімії, патфізіології, мікробіології, вірусології, епізоотології, внутрішніх хвороб тварин, паразитології, фармакології, токсикології, радіобіології, екології, годівлі, утримання та експлуатації тварин для організації передзабійної підготовки і забою тварин, післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+			+		+	+	+
ПР03. Розуміти основи годівлі та гігієни тварин, проводити ветеринарно-санітарне оцінювання	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+							+

систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів.																							
ПР04. Вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності, що передбачає застосування певних знань та методів досліджень.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ПР05. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+		
ПР06. Проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх безпечності та якості відповідно до нормативних документів.	+		+	+	+		+	+	+	+		+			+		+	+		+	+	+	
ПР07. Досліджувати сировину тваринного і рослинного походження, харчові продукти і корми за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх якості та безпечності.	+		+	+			+		+	+	+	+			+		+	+	+		+		
ПР08. Володіти знаннями та практичними навичками щодо основ організації ветеринарної справи, розуміти аспекти планування виробничо-фінансової діяльності підприємств та	+	+		+	+	+		+	+	+	+			+	+	+			+	+	+		

підконтрольних потужностей за ринкових відносин.																							
ПР09. Ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів за органолептичними, фізико-хімічними, біологічними, мікробіологічними показниками.	+		+	+	+			+	+		+	+			+		+	+	+	+	+	+	
ПР10. Здійснювати моніторинг забруднювачів у харчових продуктах під час виробництва, переробки, зберігання та реалізації сировини тваринного походження та володіти аспектами системи менеджменту безпечності харчових продуктів, заснованих на принципах HACCP.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+			+	+	+
ПР11. Проводити державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на потужностях з виробництва, переробки, обігу сировини та харчових продуктів, на агропродовольчих ринках, зокрема кормів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини згідно з чинними нормативно-правовими актами.	+		+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+				+		+	+	+
ПР12. Проводити контроль санації на підконтрольних об'єктах згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно	+		+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+				+		+	+	+
ПР13. Здійснювати судово-ветеринарну експертизу у випадках, передбачених чинним законодавством та гарантувати достовірність її результатів.	+		+		+	+		+	+	+		+	+	+	+								
ПР14. Володіти основними поняттями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм і правил використання біологічних агентів і захисту населення від небезпек.	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+			+		+	+	+

Таблиця 3

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14
OK1	+													
OK2	+													
OK3	+													
OK4	+													
OK5	+			+										
OK6	+			+										
OK7	+	+		+										
OK8	+			+										
OK9	+			+										
OK10	+	+		+										
OK11	+			+										
OK12	+	+		+										
OK13	+	+		+										+
OK14	+	+	+	+							+			
OK15	+	+		+										
OK16	+	+		+										
OK17	+	+		+										
OK18	+	+		+										
OK19	+	+		+		+	+		+					
OK20	+	+		+								+		
OK21	+			+										
OK22	+			+										
OK23	+	+		+										
OK24	+			+									+	
OK25	+	+		+										
OK26	+	+		+										
OK27	+	+		+										
OK28	+			+				+						
OK29	+	+		+										
OK30	+			+										
OK31	+	+		+										
OK32	+	+		+										
OK33	+			+									+	
OK34	+	+			+	+	+		+	+				
OK35	+			+										
OK36	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK37	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		
OK38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+